

[Undervisningsministeren.]

hovedet intet foregrebet med Hensyn til Rigsdagens Beslutning om det Lovforslag, vi her behandler.

Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen rejste igen Spørgsmaalet om Amtsskolekonsulenternes Beføjelse. Jeg vil gerne med Hensyn til de Spørgsmaal, der vedrører Tilsynsloven, som det ærede Medlem her har omtalt, og som i endnu højere Grad blev omtalt af det ærede Medlem Hr. Vesterager, sige, at det er jo ikke Tilsynsloven, vi har til Behandling her, og jeg tror ikke, det tjener noget Formaal ved denne Lejlighed at drøfte denne Lovs Bestemmelser indgaaende. Det er jeg villig til paa et andet Tidspunkt, naar det Spørgsmaal foreligger til Forhandling, men jeg tror, vi nu skal samle vor Opmærksomhed om Folkeskoleloven, som her drøftes, og ikke i saa høj Grad komme ind paa Enkeltheder i Tilsynsloven, som jo nu engang er vedtaget af et Flertal af Rigsdagen.

Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen rejste, som sagt, Spørgsmaalet om Amtsskolekonsulenternes Beføjelse og var meget utilfreds med, at adskillige Skoledirektioner havde givet dem en almindelig Beføjelse til at besøge Skolerne i Amtsrads kredsen. Jeg tror, at denne Beføjelse er givet ud fra fuldkommen saglige og rigtige Betragtninger. Hvis det bliver saadan, at Amtsskolekonsulenten kun kommer til Skolen, naar han bliver tilkaldt, hvilket i mange Tilfælde vil sige, naar der er noget i Vejen med Skolen, vil det efterhaanden gaa ind i Folks Bevidsthed, at naar Amtsskolekonsulenten kommer, er der et eller andet galt, og det tror jeg ikke vilde være heldigt. Det er vistnok ud fra en saadan Betragtning, at man rundt om i Skoledirektionerne, som har faaet en vid Beføjelse til at ordne Forholdet med deres Konsulenter, i al Almindelighed har ønsket at give disse en vis Beføjelse til at tage ud og besøge Skolerne, og jeg tror slet ikke, der er noget Grundlag for den Ængstelse, som det ærede Medlem udtalte over for Konsulenternes Virksomhed i saa Henseende. Mit Indtryk er, at man ud over Landet i alle Skoler er meget veltilfreds med, at en erfaren Skolemand kommer og ser paa Skolens Arbejde. Naar man i en enkelt Skoledirektion har benyttet Udtrykket „visitere“, er jeg enig med det ærede Medlem i, at dette Udtryk ikke er foreneligt med den Opfattelse, vi her i Rigsdagen almindeligvis havde, da Loven blev vedtaget, at det altsaa ikke falder ind under det, som vi mente med, at Amtsskolekonsulenterne skulde tage ud til

Skolerne, men det kan heller ikke sammenstilles med den almindelige Beføjelse, som Skoledirektionerne Landet over har givet. Ordet „Visitator“ i denne Forbindelse mener jeg absolut ikke er heldigt.

Spørgsmaalet om Amtsskolekonsulenterne og deres Beføjelse har, som jeg tidligere har nævnt, været drøftet med samtlige Amtsskolekonsulenter og Skoledirektionernes Formænd, og jeg tror, der var almindelig Tilfredshed med den Stilling, som blev taget fra Ministeriets Side, idet man i vid Udstrækning overlod til Skoledirektionerne selv at afgøre, paa hvilken Maade de vilde have Mulighed for at følge Skolernes Arbejde, og paa hvilken Maade Konsulenten skal udføre det Hverv, han nu engang har faaet.

Det ærede Medlem Hr. Vesterager har som flere andre af de ærede Ordførere udtrykt sine Betænkeligheder ved de store Udgifter, der eventuelt kunde følge af Lovforslagets Vedtagelse, og det er naturligvis rigtigt, at naar der gennemføres en udvidet Undervisning, som vil nødvendiggøre Oprettelse af flere Klasser og Antagelse af flere Lærere, saa vil det koste flere Penge. Det skal der slet ikke lægges Skjul paa, at Lovforslagets Gennemførelse betyder øgede Udgifter. Men for det første er der at bemærke, hvad enhver ved, at Børneantallet i de nærmeste Aar vil gaa ned ved de fleste af Landets Skoler, og man vil da ved en forstandig Benyttelse af de Lærerkrafter, der er til Raadighed, være i Stand til uden væsentlig større Udgifter at give en fyldigere Undervisning for det ringere Antal Børn, der bliver at undervise. Og dernæst vil man i større Udstrækning, end Tilfældet nu er, kunne lægge Skoler sammen, danne Skoleforbund, saa at man ikke har Lærere, der sidder med Klasser paa 4—5 Elever, men kan udnytte Lærernes Arbejdskraft paa rimelig Maade. Dette vil man i mange Tilfælde kunne gøre, uden at det paafører Kommunerne væsentlige Udgifter.

Maa jeg i denne Forbindelse sige til det ærede Medlem Hr. Elgaard, at jeg tror ikke, at de Tal, det ærede Medlem nævnte, kan sættes som Norm for en almindelig Landkommune. For det første er det Indbyggerantal, som det ærede Medlem anførte, i hvert Fald, saa vidt jeg i Øjeblikket husker, langt over Gennemsnittet af Landkommunernes Indbyggerantal. Det ærede Medlem nævnte en Kommune med 2 400 Indbyggere; det Tal ligger sikkert langt over Gennemsnittet. Dernæst tror jeg ikke, at det ærede Medlem i tilstrækkelig Grad regner med, at man ved at centralisere Skolevæ-